

Tilaajan Turvallisuusasiakirja

KIURUVEDEN VANHA KIRJASTO

KIURUVEDEN KAUPUNKI
HARJUKATU 2
74700 KIURUVESI

TILAAJAN TURVALLISUUSASIAKIRJA

Sisällysluettelo

1 YLEISTÄ	2
1.1 Turvallisuusasiakirjan tarkoitus	2
1.2 Pää toteuttaja	3
1.3 Töiden yhteensovitus ja työsuojelu	3
1.4 Työsuojelusäädökset	3
1.5 Lupien tarkastus	3
1.6 Yhdyshenkilöt ja yhteystiedot, työnjohto	3
1.7 Työmaatarkastukset	4
2 VAARAA AIHEUTTAVAT RAKENNUSTYÖT	4
2.1 Rakennuskohteen tyypilliset työturvallisuusriskit	4
2.2 Tehtävät työt	5
2.3 Purkualue/-paikka	5
3 RAKENNUSTYÖN SUORITUSVAATIMUKSIA	6
3.1 Työmenetelmät	6
3.2 Rakennusvälineet	6
3.3 Asbesti ja muut haitalliset materiaalit	6
3.4 Palosuojelu	6
3.5 Pölyn leviämisen estäminen ja meluntorjunta	7
3.6 Putoamissuojaus	7
3.7 Sähköistys ja valaistus	7
3.8 Henkilöstösuojaimet	8
3.9 Ensiapuvalmius	8
3.10 Poistumistiet	8
3.11 Fyysinen kuormitus ja työhygieeniset haittatekijät	8
4 RAKENNUSALUE JA SEN OLOSUHTEET	9
5 YLEISET VAATIMUKSET JA OHJEET	9

TILAAJAN TURVALLISUUSASIAKIRJA

1 YLEISTÄ

1.1 Turvallisuusasiakirjan tarkoitus

Tämä turvallisuusasiakirja on rakennustyön turvallisuudesta annetun Valtioneuvoston asetuksen (VNA 205 / 2009) 8 §:n mukainen rakennustyön suunnittelua ja valmistelua varten laadittu asiakirja. Urakoitsijoiden tulee varautua tavanomaisiin rakennustyömaan ja rakentamisen vaaroihin sekä ottaa ne huomioon töiden suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä urakkahintaa laskiessa.

Tässä turvallisuusasiakirjassa annetaan tietoja vain rakentamiseen liittyvistä poikkeuksellisista ongelmista ja vaaratekijöistä sekä tavoitteista ja vaatimuksista, jotka urakoitsijoiden on otettava huomioon tarjouksessaan sekä suunnitellessaan ja toteuttaessaan töitään työmaalla. TR-mittausindeksin tms. tavoitetaso on kaikilla osaluilla 90 % ja putoamissuojauksen osalta 100 %.

Turvallisuuden suhteen asetetaan tavoitteeksi, ettei vakavia tapaturmia tapahdu. Kaikki tapaturmat tutkitaan ja raportoidaan myös rakennuttajalle 0-tapaturmaa-ajattelun periaatteiden mukaisesti. Rakennuttajalla ja päätoteuttajalla on oikeus järjestää tarvittaessa työmaalla työturvallisuuskoulutusta.

Jokaisen työmaalla toimivan urakoitsijan on noudatettava rakennuttajan ja päätoteuttajan antamia työturvallisuusohjeita sekä osallistuttava omalla kustannuksellaan rakennuttajan/päätoteuttajan antamaan perehdyttämiseen ja työturvallisuuskoulutukseen.

Tilaaajalle tai rakennuttajalle ei siirry tämän asiakirjan tai muiden urakka-asiakirjojen kautta mitään päätoteuttajan velvoitteita. Tämä asiakirja ei poista tai vähennä rakennushankkeen muissa asiakirjoissa määritettyjä turvallisuustoimenpiteitä.

TILAAJA = Kiuruveden Kaupunki

TILAAJAN TILAAMA URAKOITSIJA = päätoteuttaja

Toteutusmuoto:

Hanke toteutetaan kokonaisurakka muotoisena. Purkutyön urakoitsija toimii hankkeen pääurakoitsijana. Päätoteuttaja laatii erillisurakoita varten kirjalliset turvallisuussäännöt, joilla sidotaan nämä urakat työturvallisuustoiminnan ja -tehtävien osalta päätoteuttajan alaisuuteen.

Tämä asiakirja on urakkaohjelman liite ja täydentää rakennushankkeen muita urakka-asiakirjoja.

1.2 Päättöteuttaja

Päättöteuttajan velvollisuuksiin rakennushankkeen suunnitteluvaiheessa kuuluu ennakoilmoituksen tekeminen työsuojelupiiriin työsuojelutoimistolle, jos työmaa kestää kauemmin kuin kuukauden, ja jolla itsenäiset työsuorittajat mukaan lukien työskentelee yhteensä vähintään 10 työntekijää sekä työmaasta, jolla työn määräksi arvioidaan yli 500 henkilötyöpäivää.

Päättöteuttajan velvollisuuksiin rakennushankkeen suunnitteluvaiheessa kuuluu eri töiden ja työvaiheiden tekemisen sekä niiden ajoituksen suunnittelu siten, että työt ja työvaiheet voidaan tehdä turvallisesti ja aiheuttamatta vaaraa työmaalla työskenteleville tai muille työn vaikutuspiirissä oleville (RakVNp 629/94 7 §).

Päättöteuttajan on tehtävä ennen rakennustöiden aloittamista kirjallisesti työturvallisuutta koskevat suunnitelmat, joiden mukaan työt, työvaiheet ja niiden ajoitus järjestetään mahdollisimman turvallisiksi ja ettei niistä aiheudu vaaraa työmaalla työskenteleville ja muille työn vaikutuspiirissä oleville (RakVNp 205/2009 10 §). Suunnitelma on tehtävä kirjallisena ja hyväksyttävä rakennuttajalla viimeistään ensimmäisessä työmaakokouksessa ja/tai turvallisuuden aloituskokouksessa.

Päättöteuttajan on huolehdittava turvallisuuden ja terveyden kannalta tarpeellisesta työmaan yleisjohdosta ja osapuolten välisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun järjestämisestä, toimintojen yhteensovittamisesta sekä työmaa-alueen yleisestä siisteydestä ja järjestyksestä. (RakVNp 205/2009 12 §)

1.3 Töiden yhteensovitus ja työsuojelu

Päättöteuttajan on Valtioneuvoston asetuksen 12 §:n mukaan huolehdittava turvallisuuden ja terveyden kannalta tarpeellisesta työmaan yleisjohdosta ja osapuolten välisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun järjestämisestä, toimintojen yhteensovittamisesta sekä työmaan yleisestä siisteydestä ja turvallisuudesta.

1.4 Työsuojelusäädökset

Rakennuskohteessa noudatetaan työsuojelua koskevia lakeja ja määräyksiä, jotka ovat näkyvillä työmaalla.

1.5 Lupien tarkastus

Päättöteuttajan on huolehdittava, että työmaalla toimivilla henkilöillä on asianmukainen lupa ja koulutus sekä käytännönkokemus purkutöistä.

1.6 Yhdyshenkilöt ja yhteystiedot, työnjohto

Työmaanturvallisuudesta vastaavista henkilöistä päättöteuttaja pitää ajan tasalla olevaa listaa, joka päivitetään työmaakokousten yhteydessä.

Listaan kirjataan henkilöt, jotka vastaavat seuraavista: työ- ja kulkuluvat, kulunvalvonta; työmaahan perehdyttäminen; paloturvallisuus; sähköturvallisuus; työturvallisuus sekä liikennejärjestelyt. Jokainen urakoitsija ilmoittaa turvallisuudesta vastaavat henkilönsä ajan tasalla pidettävään listaan. Aliurakoitsijoiden turvallisuudesta vastaavat henkilöt on hyväksyttävä päätoteuttajalla.

Tilaaajan työsuojeluorganisaatiolla on oikeus tarkastaa työmaaolosuhteet, puuttua mahdollisiin epäkohtiin ja tarvittaessa keskeyttää työt.

1.7 Työmaatarkastukset

Päätoteuttajan tulee varmistaa rakennustyössä käytettävien koneiden ja laitteiden käyttötarkoitukseen sopivuus ja vaatimusten mukaisuus. (STM-21434)

Päätoteuttaja vastaa työmaan työ- ja suojatelineiden, kulkusiltojen sekä nostolaitteiden ja nostoapuvälineiden käyttöönottotarkastuksista kirjallisesti.

Päätoteuttaja vastaa työmaan turvallisuusseurannasta kirjallisesti. Päätoteuttajan on ilmoitettava turvallisuusseurannan ajankohdasta turvallisuuskoordinaattorille, jotta turvallisuuskoordinaattori voi olla läsnä tarkastuksessa.

2 VAARAA AIHEUTTAVAT RAKENNUSTYÖT

2.1 Rakennuskohteen tyypilliset työturvallisuusriskit

Rakennushanke on tyypillinen purkukohde vuonna 1969 valmistunut vanha kirjastorakennus, jolle tyypillisiä työturvallisuusriskejä ja riskejä sisältäviä työvaiheita ovat mm:

- asbestin purku ja käsittely
- muiden haittamateriaalien purku ja käsittely
- on mahdollista, että purkutyön aikana esiintyy haitta-ainekartoituksessa esiintymättömiä haitta-aineita.
- muut purkutyöt, putoavat esineet, suojakaiteiden poisto
- telineiltä / nostolaitteista suoritettavat purkutyöt. Purettavien rakenteiden nostoissa ei alapuolella saa työskennellä.
- purkutarvikkeiden tai työntekijän putoamisvaara
- rakenteen kaatuminen, sortuminen tai pettäminen
- melu, tärinä, pöly ja piikkaus yms.
- purkutyömaan liikennejärjestelyt ja siirrot
- jännitteellisen kaapelin tai paineellisen putken aiheuttama vaaratilanne
- nosto- ja siirtotyöt, henkilöiden tai taakkojen käsittely nostokonein tai fyysisesti

Purkutöihin liittyviä erityisiä vaaroja ovat mm. korkealla suoritettavat työt, purkutyöt sekä työt, joissa työntekijät altistuvat kemiallisille aineille, kuten haitta - aineet, luokitellaan VNa 205/2009:ssa vaarallisiksi töiksi.

Rakennuksen rakenteet ja kunto tulee huomioida purkutöissä. Purkutyössä on sortumis- ja putoamisvaara, mikä vaatii laajan turva-alueen ja tulee ottaa huomioon purkutyössä. Purkutöiden aikana ja rakenteita pois nostettaessa tulee nostoalue rajata ja varmistaa, että kulku vaara-alueelle on estetty.

Purettavat osat ovat esitetty tarkemmin purkukartoituksessa ja purkutyöselostuksessa. Ennen töiden aloittamista purkutyöt ja suojaus käydään läpi valvojan kanssa aloituskokouksessa.

Purkukohteessa noudatetaan työturvallisuutta ja työsuojelua koskevia lakeja ja määräyksiä, jotka urakkaohjelmassa määritellyn päätoteuttajan tulee tarvittaessa hankkia nähtäväksi työmaalle.

Purkutyössä tulee huomioida mahdolliset asbesti- ja haitta-aineet. Kohteeseen on tehty asbesti- ja haitta-ainekartoitus sekä hyötykäyttökelpoisuusraportti/lausunto.

2.2 Tehtävät työt

Päätoteuttaja laatii purkutyösuunnitelman töistään. Suunnitelmasta tulee selvittää purkumenetelmistä, purkujätteen pois viennistä, tarvittavasta osastoinnista, pölyn- ja meluntorjunta jne.

Urakoitsija laatii työmaan käyttösuunnitelman, jossa on esitetty kulkureitit, varastointialueet sekä muut ympäröivään liikenteeseen vaikuttavat asiat.

Purkutyön toteutuksessa on kiinnitettävä huomiota työmaa-alueen rajaamiseen aitauksella ulkopuolisilta henkilöiltä.

Useiden eri urakoitsijoiden toimiessa yhtä aikaa työmaalla täytyy pääurakoitsijan sovittaa työvaiheet niin, että kaikilla on mahdollista työskennellä turvallisesti.

Urakoitsijan tulee ennen purkutöiden aloittamista ja työn aikana tehdä vahinkojen estämisen kannalta tarpeelliset tarkastukset ja tukemiset, sähkön ja veden katkaisut, sekä muut mahdolliset suojaustoimenpiteet.

2.3 Purkualue/-paikka

Työmaalla jätelavat sijoitetaan siten, että niiden käyttö ei haittaa ympäröivää liikennettä tai asutusta. Kulkureitit pidetään vapaana kaapeleista ja tavaroista. Tavaroiden välivarastointi tehdään työmaan käyttösuunnitelman mukaisesti, niin että työmaan kulkureitit ovat vapaat. Työmaan sosiaalityöt sijoitetaan työmaan käyttösuunnitelman mukaisesti.

3 RAKENNUSTYÖN SUORITUSVAATIMUKSIA

3.1 Työmenetelmät

Työmenetelminä on käytettävä yleisesti vastaavissa töissä aikaisemmin hyväksi todettuja työmenetelmiä sekä ammattitaitoista ja osaavaa työvoimaa. Työntekijät on ennen työhön ryhtymistä perehdytettävä työpaikkaansa sekä annettava riittävästi työn opastusta (työsuojeluhallitus: Työntekijöiden perehdyttäminen, opetus ja ohjaus).

3.2 Rakennusvälineet

Työvälineiden, koneiden sekä muiden rakennusvälineiden tulee olla tarkoituksenmukaisia ja soveltuvia kulloiseenkin työvaiheeseen ja niiden tulee täyttää työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Käyttäjien on oltava ammattitaitoisia ja perehtyneitä koneiden ja laitteiden toimintaan, käyttötarkoitukseen ja turvallisuusohjeisiin. Ne on varustettava tarvittaessa sellaisilla apulaitteilla, ettei ympäristölle aiheuteta vahinkoa.

Milloin käsitellään sähkölaitteita erittäin vaarallisissa käyttöolosuhteissa, kuten märissä työtiloissa, ahtaiden metallisäiliöiden sisäpuolella ja niihin verrattavissa paikoissa, käytettävien laitteiden, tarvittavien suojavälineiden tai sallittavan jännitteen osalta on kukin urakoitsija velvollinen ryhtymään erityisiin turvallisuustoimenpiteisiin niin kuin sähköalan turvallisuusmääräyksissä erikseen määrätään.

3.3 Asbesti ja muut haitalliset materiaalit

Päätoteuttaja vastaa siitä, että työmaalla noudatetaan voimassa olevia työntekijöiden suojaamista koskevia lakeja, asetuksia ja määräyksiä.

Haitta-aineita, kuten mikrobeja ja/tai asbestia sisältävien materiaalien käsittelyssä on noudatettava viranomaismääräyksiä ja ohjeita, jotka koskevat ko. purkutöiden henkilösuojausta sekä työkohteen työnaikaista suojausta ja kohdepoistoja.

3.4 Palosuojelu

Palosuojelu järjestetään päätoteuttajan laatiman suunnitelman mukaisesti. Työmaalla on oltava tarpeelliset palonsammutus- ja palohälytysvälineet, turvallisuuskilvet, tarpeelliset ohjeet tulipalon varalta sekä päätoteuttajan nimeämä vastuuhenkilö, jonka velvollisuuksiin kuuluu huolehtia siitä, että työmaalla on riittävä määrä alkusammutukseen perehdytettyjä henkilöitä.

Jokainen urakoitsija on velvollinen kiinnittämään erityistä huomiota paloturvallisuuteen ja toimimaan vastuualueellaan niin, että tulipalon vaaraa ei synny ja noudattamaan laadittua työturvallisuusohjetta, rakennuttajan vakuutusyhtiön suojeluohjetta ja viranomaisten antamia suojeluohjeita.

Kukin urakoitsija huolehtii omien töidensä osalta työnaikaisesta palosuojauksesta, paloturvallisuudesta, tulipalovartiosta ja tulitöiden jälkivartiosta vähintään 2 tuntia työskentelyn päättymisestä. Kukin urakoitsija vastaa tulityössään tarpeellisesta

alkusammutuskalustosta. Tulitöitä tekevillä on oltava asianmukainen tulityökoulutus ja voimassa oleva ao. tulityöhön liittyvä tulityökortti.

Kaasu- ja nestekaasupullojen varastointi sisätiloihin ja rakennuksen viereen on kielletty ja niiden varastoinnista ja säilytyksestä on sovittava etukäteen valvojan kanssa. Sekä täysinäiset että tyhjät kaasu- ja nestekaasupullot on ehdottomasti säilytettävä pystyasennossa.

3.5 Pölyn leviämisen estäminen ja meluntorjunta

Päätoteuttaja vastaa riittävästä, asianmukaisin välinein tehdystä työkohteen siivouksesta ja suojauksesta pölyn leviämisen estämiseksi.

Päätoteuttaja vastaa työmaan ulkopuolelle kulkeutuneen pölyn ja lian pudistuksesta päivittäin. (katualueet ja naapurikiinteistöt)

Päätoteuttajan on tiedotettava 7 päivää ennen työn aloittamista melun vaikutuspiirissä oleville asukkaille tai muille sellaisille kohteille, joille työstä saattaa aiheutua haittaa tai häiriötä. Tiedotteessa on oltava työn kokonaiskestoaika ja työstä vastaavien yhteystiedot. Vastaavan henkilön tulee olla tavoitettavissa tiedotteen yhteystietojen avulla koko työn ajan.

3.6 Putoamissuojaus

Työskenneltäessä kaivannoissa tai paikoissa joissa on putoamisvaara, on kukin urakoitsija velvollinen käyttämään putoamisen estävällä suojauksella varustettuja työtasoja, henkilönostolaitteita, suojaverkkoja, turvavöitä köysineen tai muita putoamisen estäviä suojalaitteita tai rakenteita RakVnp 205/2009 28 §:n mukaisesti.

Milloin työskentelypaikoille tai kulkuteille voi pudota rakennustarvikkeita tai -jätteitä, on kunkin urakoitsijan järjestettävä suojaksi tarkoituksen mukaisia kaiteita, aitauksia, suojakatoksia tai muita turvallisuuslaitteita ja -rakenteita RakVnp 205/2009 29 §:n mukaisesti.

3.7 Sähköistys ja valaistus

Päätoteuttajan tulee laatia työmaan työnaikainen sähköistysuunnitelma. Osana sähköistysuunnitelmaa tulee olla sähkötöiden turvallisuusohjeet, jotka jaetaan kaikille työmaalla työskenteleville.

Päätoteuttajan on tarkastettava, että sähkölaitteet, kuten kaapelit, jakokeskukset sekä valaisinkalusteet on sijoitettu siten, etteivät ne helposti rikkoonnu eivätkä aiheuta kompastumisen tai sähköiskun vaaraa. Ajoteillä olevat kaapelit on joko suojattava tarkoituksen mukaisella tavalla ajoneuvojen aiheuttamilta rasituksilta tai ripustettava riittävän korkealle.

Kaikkien sähköasennusten on täytettävä sähköturvallisuusmääräykset. Rakennustyömaalla sekä erityisesti kulku- ja kuljetusteilla on oltava riittävä ja sopiva yleis- ja paikallisvalaistus.

3.8 Henkilöstösuojaimet

Työmaalla on käytettävä aina henkilösuojaimia mm. kypärä, silmä- ja kuulosuojaus, varoitusvaate, turvajalkineet sekä tarvittaessa polvisuojia.

Henkilösuojainten on oltava CE-merkittyjä ja täytettävä suojaimia koskevat Henkilösuojaindirektiivin 89/686/EEC vaatimukset. Direktiivi määrittelee oleelliset terveyttä ja turvallisuutta koskevat vaatimukset henkilösuojaimille.

Työvaiheissa, joissa syntyy mm. kivi-, muovi-, metalli-, ja homepölyä, tulee käyttää vähintään p2-luokan hengityssuojaimia.

3.9 Ensiapuvalmius

Ks. VNA 205/2009 74 §. Päättöteuttajan tulee huolehtia, että työmaan henkilöstön käytössä on asianmukaiset ensiapuvälineet sekä tarpeellinen määrä tarpeellinen ensiavun antamiseen perehdytettyjä henkilöitä.

Päättöteuttajan tulee huolehtia, että ensiapuvälineiden riittävyys ja ominaisuudet sekä niiden säilytyspaikka on järjestetty tapaturman tai sairastumisen varalta sekä seurattava niiden asianmukaisuutta.

Päättöteuttaja on velvollinen kertomaan työntekijöille perehdyttämistilaisuudessa, missä ensiaputarvikkeet sijaitsevat ja ketkä ovat ensiavun antamiseen perehdytettyjä henkilöitä.

Vakavan tapaturman sattuessa on otettava välittömästi yhteyttä yleiseen hätänumeroon. Vakavasta tapaturmasta (ruumiinvamma) on ilmoitettava välittömästi työsuojelupiirille sekä poliisille.

3.10 Poistumistiet

Vaaratilanteissa työntekijöiden on voitava poistua nopeasti ja mahdollisimman turvallisesti kaikista työskentelypaikoista. Kukin urakoitsija vastaa osaltaan siitä, että poistumistiet pidetään esteettöminä ja että ne johtavat turvalliselle alueelle mahdollisimman suoraan.

Pelastustiet on pidettävä jatkuvasti esteettöminä.

3.11 Fyysinen kuormitus ja työhygieeniset haittatekijät

Kukin urakoitsija vastaa siitä, että työmenetelmät ja työvälineet valitaan siten, ettei niiden käytöstä aiheudu liiallista kuormitusta työntekijöille. Tästä on huolehdittava erityisesti silloin, kun on kyse pitkäaikaisesta käytöstä tai toistosuorituksista.

Rakennustyömaalla on käytettävä sellaisia koneita ja laitteita, joiden melunpäästöt tai muut fyysiset tai kemialliset haittatekijät alittavat niille asetetut viranomaismääräykset.

Työntekijät on suojattava kemiallisilta ja fysikaalisilta haitoilta ensi sijassa koneisiin, työvälineisiin, työmenetelmiin ja työympäristöön kohdistuvilla toimenpiteillä.

4 RAKENNUSALUE JA SEN OLOSUHTEET

Työmaa sijoittuu alueelle, jossa lähellä on muuta asutusta ja rakennuksia. Työmaalla on erityisesti varottava jättämästä työmaalle palokuormaa lisääviä jätteitä.

Työmaa-alueelle pääsy on estettävä selkeästi. Ohikulkevien kulkureittien tulee olla helposti ja turvallisesti käytettäviä. Työmaa-alueen jätehuolto ja materiaalien käsittely tulee järjestää siten, ettei työmaalta pääse tuulen mukana lentämään jätteitä tai rakennusaineita kadulle, naapureiden pihuille tai muualle ympäristöön.

5 YLEISET VAATIMUKSET JA OHJEET

Urakoitsijan on huolehdittava siitä, että kaikki urakoitsijan tähän työmaahan liittyvät Valtioneuvoston asetuksen N:o 205 / 2009 mukaiset rakennustyön turvallisuutta koskevat määräykset tulevat hoidetuksi.

Lisäksi noudatetaan muun muassa seuraavia ohjeita:

RIL 191-1998 Työturvallisuuden varmistaminen rakennushankkeen suunnittelussa

RIL 142-1999 Työtelineet ja suojarakenteet

RIL 174-6-1995 Korjausrakentaminen VI osa, Työturvallisuus

Rakennusalan kustantajat; Rakennustöiden turvallisuusmääräykset selityksineen

Kiuruvesi 13.5.2026

Jaakko Koivunen

kiinteistöpäällikkö